

A serdülő kor

11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16 – 17 – 18

A serdülő kor

- **Biológiai, szociális és pszichés** okok együtt adják a serdülőkor nehézségeinek magyarázatát.

Kurt Lewin
(1890-1947)

Berlin 1922

Gestalt pszichológia

Kurt Lewin

- A serülőkor alapkonfliktusa a csoporthoz tartozás megváltozása
- Megszűnik a gyermeki szerep
- A felnőtt szerep ismeretlen, differenciálatlan
- Kognitívan és érzelmileg strukturálatlan tér
- Megjelenik egy új belső erő a szexuális vágy
- Megjelenik egy új elvárás a „várni tudás”
A késlekedő jutalom ellenére távoli célokért dolgozni

Kurt Lewin

- Előfordul, hogy a gyermek nem hoz magával szilárd értékrendet, vagy elveszítette azt. A gyermekkori szabályokat elvetette, kinőtte.
- Bizonytalan abban
  - Mit LEHET
  - Mit SZABAD
  - Mit KELL tennie.

Kurt Lewin

- A bizonytalanság annál nagyobb, minél távolabb tartották a felnőttek világától,
- vagy mennyire voltak hamisak és differenciálatlanok a manipulált környezetéből leszűrt személyesen még meg nem tapasztalt dolgokról kialakított előképei, attribúciói.

Kurt Lewin

- Két csoport határán áll. Már nem gyermek, de még nem felnőtt.
- Identitáskeresés
- Az élettér és a személy viszonya adják a mezőelmélet alapját.

Kurt Lewin

- 1. A serdülő félénksége, érzékenysége, agresszivitása és instabilitása tisztázatlan szerepéből, csoportközi vagy csoportbeli marginális helyzetéből, reprezentációinak, kognitív struktúráinak differenciálatlanságából ered.
- 2. Konfliktusok keletkeznek attitűdök, értékek, ideológiák és életstílusok között.

Kurt Lewin

- 3. Emocionális feszültség e konfliktusok miatt.
- 4. Hajlandóság a radikalizmusra
- 5. A fenti jelenségek akkor erősek, ha nagy a gyermek és felnőtt csoport közötti elkülönültség, az átlépés módja szabályai tisztázatlanok, helyzetét marginalizáltnak érzi.

Igor Stravinsky: Tavaszi áldozás (1913)

(The Rite of Spring), ballet in 2 parts for

- (K. Lewin: A mezőelmélet a társadalomtudományban Gondolat Bp. 1972 ; 279-296.old)

R. Havinghurst

- Testkép és biológiai változások elfogadása.
- Azonosulás a nemi szereppel.
- Kortárskapcsolatok kiépítése.
- Érzelmi függetlenedés a felnőttektől.
- Felnőtt társadalmi szerep kialakítása, pályaválasztás.
- Párválasztás, felkészülés a családalapításra.
- Felelősségteljes viselkedés.
- Ideológiai és morális elköteleződés.

Fejlődéstudományok

- Freud: **genitális** - 12- „ - a felnőttéig
- Erikson: **serdülő** - identitás v. szerepkonfúzió
- Piaget: **formális műveletek** - szimbólumok, hipotézisek elvek (12- ...)
- Kohlberg: 3.-4. szakasz **Kölcsönös elvárások, Társadalmi rend, lelkiismeret, jogok kötelességek...**

A lelki egészség helyzete serdülő korban

- **Dolgozni** – új ismeretlen mélységű, egyre önállóbb feladatok, megméretések változó sikerrel.
- **Bízni** – csökken a szülői dominancia, naiv hit helyett a „miben hihetek kiben bízhatok” tudatos újraértelmezése. Új identitás
- **Szeretni** – Kit és hogyan szabad szeretnem?
Változik a célcsoport
- **Nevetni** - az új csoportnak más a stílusa, mások az utalásai, változó helyzetértékelés¹⁴